



bijlage

Voortgangsbericht versterking opsporing

| | |
|----------------|-------------------------|
| Bijlage nummer | 3 |
| Horend bij | Voortgangsbrief politie |

Aanleiding

Op 23 november 2015 informeerde ik uw Kamer via een contourennota over de versterking van de opsporing. In deze contourennota schetste ik de hoofdlijnen van een ontwikkeling die moet leiden tot een kwalitatief hoogwaardige, adaptieve, wendbare en lerende opsporing die is toegerust op maatschappelijke en technologische ontwikkelingen.

Meer concreet bevatte de contourennota een beknopte probleemanalyse, een eerste uitwerking van 17 maatregelen gericht op de kortere termijn, een doorkijk naar maatregelen op de middellange en lange termijn en een schets van het verdere proces ter versterking van de opsporing. Ik zegde toe uw Kamer eind mei 2016 nader te informeren; met deze brief doe ik deze toezegging gestand.

Drieslag

In bovengenoemde contourennota van 23 november 2015 kondigde ik een drieslag aan, namelijk:

1. Het uitvoeren van een grondige verdieping van de beknopte probleemanalyse;
2. Een toekomstvisie voor de opsporing;
3. Aanvullende maatregelen om vanuit de probleemanalyse de visie te bereiken.

Sterkte/zwakte analyse

Op 19 mei jongstleden bood ik uw Kamer de hierboven genoemde sterkte/zwakte analyse aan, die door politie en OM is uitgevoerd.

De analyse wijst uit dat de politie op specialistische onderdelen op de goede weg is, zoals blijkt uit het vakmanschap bij de forensische opsporing en het ontwikkelen en vastleggen van beroepsstandaarden in de zedenportefeuille. Het team High Tech Crime van de Landelijke Eenheid laat zeer goede resultaten zien bij de aanpak van cyber en kinderporno.

De analyse wijst echter ook uit dat er veel achterstallig onderhoud in de opsporing is. Zo blijkt bijvoorbeeld dat vakmanschap in de breedte onvoldoende is geborgd en dat het elkaar daarop aanspreken strandt in een cultuur van vrijblijvendheid. Ook klagen professionals over inefficiënte toerusting. Tenslotte wordt de organisatie onvoldoende adaptief en wendbaar gevonden om vernieuwingen die er wel zijn, goed te implementeren.

Zoals uit de bijgevoegde voortgangsnotitie op de contourennota van politie en OM blijkt, nemen de korpsleiding en het College van procureurs-generaal de conclusies en aanbevelingen uit de analyse zeer ter harte. Dat geldt voor mij evenzeer. In het bredere politieveld kan de analyse op waardering en herkenning rekenen. De 'professionele buikpijn' die de analyse oplevert, laat zowel de noodzaak als de wil tot verbetering zien.

Toekomstvisie

De conclusies en aanbevelingen uit de sterkte/zwakte analyse geven aanleiding tot verbetermaatregelen die voor een deel op relatief korte termijn in gang gezet kunnen worden, maar die voor een deel een meer fundamentele verandering vergen (organisatiecultuur, vakmanschap, personeel). Voor het doorvoeren van de meer fundamentele veranderingen is van belang dat dit gebeurt vanuit een heldere langetermijnvisie op de opsporing. De langetermijnvisie op de opsporing zal mede worden gestoeld op de sterkte/zwakte analyse.

Maatregelen

Ik herken mij in de voorgestane, fasegewijze aanpak die focust op resultaten en effecten die op dit moment relevant zijn, die lerend vermogen organiseert en die tevens de kans op overvraging beperkt. Op dit moment zijn dat kortere termijn maatregelen, die de basis van de opsporing zoveel mogelijk 'op orde' brengen, namelijk:

- Uitbouwen van betekenisvol interveniëren door betere intake en screening
 - Ten behoeve van een betekenisvolle(re) interventie door politie en OM voor slachtoffer, dader en samenleving wordt in het vakgebied Intake & Service geïnvesteerd door middel van opleidingen op twee verschillende functieniveaus. De opleiding voor één niveau is in uitvoering. De andere opleiding is in ontwikkeling.
- Uitbouwen van betekenisvol interveniëren ZSM
 - De kwaliteit van afhandeling van VVC-zaken wordt beter. Met alle ketenpartners in ZSM (politie, OM, SHN, Reclassering en Raad voor de Kinderbescherming) zijn in 2016 leeromgevingen over betekenisvolle interventies ontwikkeld (zogeheten 'terugdraaisessies'). Met ZSM-medewerkers uit de praktijk worden getoetste en succesvolle interventies gedeeld en direct toegepast.
- Vakmanschap in VVC-zaken en lichtere HIC-zaken
 - Aansluitend op de vorige maatregel, zijn de afgelopen periode eenduidige criteria opgesteld voor processen-verbaal in VVC-zaken en lichtere HIC-zaken. Deze criteria worden na de zomer landelijk ingevoerd binnen de basisteams, waarmee een belangrijke stap is gezet om het zogeheten 'rework' terug te dringen.
 - Over de versterking van het vakmanschap door het werken in zogeheten duo's van politie- en OM-medewerkers, informeer ik uw Kamer binnenkort in de voortgangsrapportages VPS.
- Inbreng specialismen
 - Tot en met 2018 zal de politie 700 specialisten werven op het gebied van finec en cybercrime. Er zijn inmiddels reeds ongeveer 300 vacatures opengesteld, waarop thans de werving plaatsvindt. Ter versterking van de forensische expertise en intelligence worden in 2016 respectievelijk 75 en 25 zij-instromers geworven.
 - Daarnaast is gestart met de voorbereiding van een wijziging van onder meer de Politiewet 2012 ten behoeve van de introductie van een executieve aanstelling uitsluitend gericht op de inzetbaarheid voor de

strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde. Specialisten binnen de opsporing zoals de finec en cybercrime-medewerkers kunnen hiermee als "beperkt" executieve politieambtenaar sneller worden ingezet, zij volgen een kortere opleiding enkel gericht op de strafrechtelijke handhaving. Dit vergroot de flexibiliteit in de instroom bij de politie.

- Parate kennis
 - Naar aanleiding van het rapport Parate Kennis bevoegdheden politie heb ik toegezegd samen met de korpschef een kwaliteitssysteem vakmanschap te ontwikkelen. Een eerste voorstel om tot dit kwaliteitssysteem te komen, wordt besproken in het Centraal Georganiseerd Overleg Politie (CGOP). Daarnaast heb ik toegezegd dat alle medewerkers in de basispolitiezorg in de periode 2015-2017 elk jaar deelnemen aan een profcheck om hun kennis en kunde te toetsen. In de periode 1 januari tot en met 31 maart 2016 hebben meer dan 1000 personen een profcheck gedaan. Ik heb de korpschef gevraagd scherp toe te zien op het uitvoeren van deze profchecks.
- Informatievoorziening
 - De informatievoorziening in de opsporing heeft tot doel het primaire proces van opsporing en vervolging (beter) te ondersteunen. Dit is van groot belang nu de opsporing aan de vooravond van belangrijke veranderingen staat, als het gaat om het gebruik van digitale sporen en het leggen van verbanden in een veelheid van data ('big data'). In het gedeelte over proeftuinen zal ik hier nader op ingaan.
 - Naast de maatregelen op het terrein van opsporing in de voortgangsrapportage AVP, worden in 2016 aanvullende de volgende IV- maatregelen op het terrein van opsporing uitgevoerd: de verdere uitrol van MEOS, de realisatie van een koppeling tussen BVH en Summ-IT, het beschikbaar stellen van applicaties Signalering & Executie voor coördinatie executie teams en de e-briefing voor de basisteams, de verbetering van de functionaliteit van BOSZ, de implementatie van een direct-pv in BVH en de realisatie van een koppeling tussen GPS en BOSZ. Korthedshalve verwijs ik voor de doelen en achtergrond van deze IV-maatregelen naar de voortgangsnotitie.

Ontwikkelgerichte aanpak en proeftuinen

Ik gaf reeds aan de fasegerichte aanpak van politie en OM te steunen: het is niet realistisch en wenselijk om dit grote verandertraject succesvol te realiseren vanuit een onveranderlijk plan van aanpak dat pretendeert alle antwoorden op toekomstige uitdagingen in de opsporing te hebben. De ontwikkelingen in criminaliteit en maatschappij gaan steeds sneller; dat vraagt een continue anticipatie op ontwikkelingen en bijstelling van maatregelen. Ik verwacht dat de toegezegde visie dit zal weerspiegelen: dat zal meer een uitdrukking van de 'commanders intent' dan een blauwdruk zijn.

Vanuit de gedachte dat steeds ingespeeld mag worden op actuele uitdagingen, zowel intern als extern, en dus mogelijk vooruitlopend op meer structurele langere termijn maatregelen, experimenteert de politie in een aantal proeftuinen ter versterking van de opsporing. Het gaat onder andere om:

- Pilots op het terrein van slimme analyse van gegevens. Hierbij kan gedacht worden aan het gebruik van historische data over tijd, plaats en type criminaliteit die door de politie wordt ingezet op die plekken waar de kans op een nieuw incident het grootst is. Het gebruik van deze combinatie van data lijkt een succesvolle verbinding tussen IV, intelligence, prioriteitstelling in een concrete toepassing op straat te kunnen maken.

- Pilots rondom de feitelijke inzet van hoger opgeleiden. Onder andere de organisatie en uitvoering van politiewerkzaamheden bepaalt de effectiviteit van die werkzaamheden. In de huidige organisatie-inrichting worden hoger opgeleiden dikwijls verspreid over de verschillende organisatieonderdelen. In enkele pilots zal de politie beproeven of geconcentreerde teams van (louter) HBO+ers tot veranderingen in effectiviteit leidt.
- Pilots rondom werken met big data. In een aparte-omgeving worden gegevens uit onderzoeken (met name liquidaties) en historische verkeergegevens (dataretentie) in een IV-onderzoeksomgeving bij elkaar gebracht. Door middel van business intelligence tools wordt geconcentreerd op de aanpak van facilitators en faciliterende delicten.
- Pilots rondom burgerparticipatie bij de aanpak van cybercrime. Door de inzet van burgers -ook in de vorm van politievrijwilligers- kan specifieke expertise worden ingezet bij de intake en opsporing van cybercrime. Door op centraal niveau inzichtelijk te maken welke specifieke kennis op individueel niveau bij bijvoorbeeld de huidige politievrijwilligers aanwezig is, kan, afhankelijk van de behoefte, een beroep op hen gedaan worden.

De politie en het OM zullen de uitkomsten van deze pilots betrekken bij de ontwikkeling van de visie op de opsporing.

Aanvullende middelen en verder proces

In deze brief informeerde ik u over de fasegewijze aanpak die de politie en het OM voorstaan. Daarbij wordt voorrang gegeven aan het op orde brengen van de opsporing binnen de lacunes die de sterkte/zwakte analyse signaleerde. Bij Voorjaarsnota heb ik hiervoor in 2016 10 miljoen euro en voor 2017 19,7 miljoen euro beschikbaar gesteld. Nadat politie en OM langere termijn maatregelen hebben geformuleerd en de noodzaak, ambitie en beheersmatige consequenties daarvan mede in relatie tot de visie in samenhang zijn gezien, zal ik uw Kamer daarover informeren.

Tenslotte wil ik benadrukken dat de ontwikkelgerichte aanpak die wij voorstaan geen vrijblijvende aanpak is: ik blijf uw Kamer periodiek informeren over de versterking van de opsporing, eerstvolgend najaar 2016. Waar in deze voortgangsnotitie vooral de analyse centraal stond, zal in de volgende voortgangsnotitie vooral de visie centraal staan.